

Studium Doskonalenia Kadr

Radom ul. Traugutta 61,
tel. / fax (048) 340 24 40, 340 22 18
e-mail: sdk5@wp.pl www.sdk.edu.pl

Nr 02/2006

NAUCZYCIELSKI

BIULETYN METODYCZNY

mgr Beata Safin

**ZABAWY AKTYWIZUJĄCE PRACĘ UCZNI
NA ZAJĘCIACH W KL. I-III**

ZABAWY AKTYWIZUJĄCE PRACĘ UCZNI NA ZAJĘCIACH W KL. I-III

Związek zabawy z twórczością jest coraz wyraźniej dostrzegany i doceniany. Włącza się ją do procesu edukacji na wszystkich szczeblach. Zabawowy stosunek do twórczego wysiłku pozwala dziecku przyjąć treści niezwykle i pozornie niemożliwe. Oznacza to również głębokie i całkowite pogrążenie się w aktywności, która jest wykonywana płynnie, bez przeszkód i wysiłku.

Twórcze aspekty zabawy dziecka zawierają się w tym, że:

- Nie tracąc poczucia realności świata, tworzy ono własny świat fikcji;
- Doświadczenia w działaniach na niby łączą się w nowe układy;
- Wykonywanie czynności — mimo reguł i przyjętej konwencji— pozostawia spory margines dla wyobraźni;
- Posługiwanie się przedmiotami zastępczymi opiera się na umowności i na dawaniu im nowych znaczeń;
- Przeżywanie własnej aktywności i przedmiotowości ma walor twórczy w dwojakim sensie działaniowym i autokreacyjnym.

Zabawa nie wymaga żadnych zewnętrznych nagród, ani dodatkowych – poza samą sobą – uzasadnień, wobec czego twórczość wykonywana jako bawienie się pojęciami i ideałami jest **automatycznie aktywnością motywowaną wewnątrznie.** Ten rodzaj motywacji jest w twórczości **najbardziej pożądanym.**

„WYMIENŃ RZECZOWNIKI”

Uczeń mówi alfabet, drugie zaś dziecko w dowolnym momencie mówi stop, wszyscy zapisują rzeczownik na tę literę, na której został zatrzymany alfabet.

„ZŁOŚCI MNIE”

Każde dziecko wypisuje na kartce papieru litery swego imienia, jedna pod drugą i szuka do niej dowolnego wyrazu, nazwy zdarzenia.

„NIEDOKOŃCZONE ZDANIE”

Jestem smutna, gdy

Jestem wesoła, gdy.....

„GAZETOWE BUZIE”

Powycinane buzie z gazety, które mają różny wyraz twarzy.

Próbujemy:

- Porównywać uczucia
- Odgadujemy charakterystyczne znaki (układ brwi, kierunek patrzenia, kształt ust, zmarszczone czoło)

„CO BY TA OSOBA MOGŁA POWIEDZIEĆ”

Wykorzystujemy wcześniej wycięte twarze. Łączymy je w pary i układamy dialogi.

„DALSZY CIĄG”

Wycinamy z gazety twarz wesołą, ponurą, smutną, złą. Nauczyciel czyta fragment prozy i zadaje pytania np., *Jaki dalszy ciąg dopowiedziałaby twarz wesoła, a jaki smutna?*

„OPISUJEMY UCZUCIA”

Uczniowie wybierają sobie jakieś uczucie np. agresję, radość, strach, zadowolenie. Starają się opisać:

- Kolor
- Jak pachnie?
- Jak wygląda?
- Jaki ma dźwięk?

„ZABAWA SŁOWAMI”

Próbujemy o jednym wybranym uczuciu ułożyć krótki wiersz, który zawierałby wyżej wymienione elementy. Dzieci odczytują kolejno ułożone wiersze. Prace uznane za najciekawsze „wędrują” do kącika literackiego.

„ILUSTROWANIE PRZYSŁÓW”

Gdyby kózka nie skakała, to by nóżki nie złamała.
--

Uczniowie dzielą się na grupy 3 osobowe i wybierają jedno z przysłów. Następnie do tego wybranego przysłowia układają bajkę lub historyjkę. Następnie prezentują swoje prace na forum klasy. Wybierają, która im się najbardziej podoba

„PORÓWNANIA”

Uczniowie dostają kartki z przymiotnikami. Przy każdym przymiotniku można zapisywać po kilka porównań. W ten sposób uczniowie uczą się zestawiać dwa słowa podobne lub opisujące się wzajemnie.

Np.

Fioletowy jak

Nudny jak

Zły jak

Szczęśliwy jak

Przy nietypowych porównaniach i skojarzeniach dzieci uzasadniają swoją wypowiedź.

„HISTORYJKA DŁUGA JAK IMIĘ DZIECKA”

Każde dziecko ma za zadanie utworzyć historyjkę składającą się z tylu zdań, ile liter ma imię dziecka. Każde zdanie rozpoczyna się od wyrazu, którego początek stanowi litera imienia. Istotne jest, aby każde zdanie łączyło się ze sobą i tworzyło logiczną całość. Zachęcamy dzieci, aby historyjki były zabawne i pomysłowe.

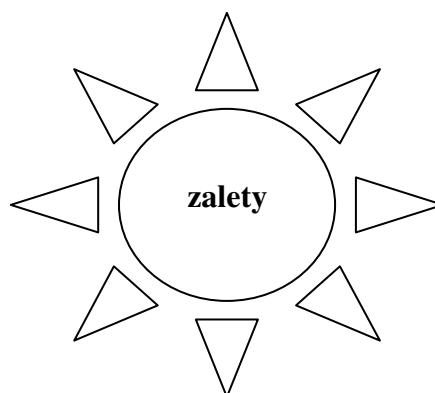
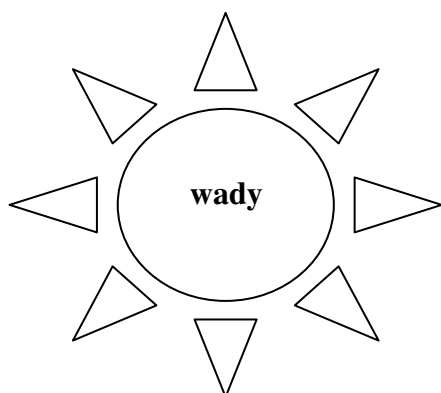
„WARTOŚCIOWANIE POMYSŁÓW”

Jesteście na bezludnej wyspie. Macie, co jeść i gdzie się schronić, ale macie tylko jeden przedmiot — butelkę. Wymyślcie jak najwięcej sposobów użycia tej butelki. Uczniowie zachęceni są do tworzenia wielu oryginalnych pomysłów.

CO BY BYŁO? JAK POWINNO BYĆ?

I. Gdyby ludzie nie potrafili się śmiać? Jaki byłby świat bez śmiechu?

II. Jaki powinien być zeszyt ucznia?

„BANK RYMÓW”

Jedno dziecko podaje wyraz związany z humorem, śmiechem a wszyscy pozostali szukają do niego rymu.

„SKOJARZENIA”

Co przychodzi wam do głowy, gdy powiem wyraz:

RADOŚĆ SMUTEK

„SKOJARZENIA”

W kopertach przygotowane są tytuły wycięte z gazet. Dzieci mają za zadanie utworzyć logiczną, zwięzłą historyjkę

„ZAGRAJ ROLĘ”

Nauczyciel przygotowuje różnego rodzaju teksty, trzeba je odczytać tak, jakby to odczytała mama, spiker, młodsza siostra.

„KALAMBURY”

Dzieci gestem lub mimiką próbują przekazać informację, inni odgadują.

„SKOŃCZ WYRAZ”

Rozpoczynający rzuca piłeczkę i wymawia dowolną sylabę. Ten, kto chwycił musi dokończyć wyraz itd.

„POMNIK GRUPY”

Jedna osoba wchodzi do koła i przyjmuje charakterystyczną pozę. Grupa nadaje tytuł tej „rzeźbie”. Następna osoba dołącza się do tej, która stoi na środku i dodaje swoją pozę. Grupa nadaje nowy tytuł. Ćwiczenia kontynuuje się tak długo, dopóki nie powstanie pomnik całej grupy.

„ŻYCIE RODZINNE”

Dzieci dzielą się na grupy, które będą tworzyły rodziny. Samodzielnie przydzielają sobie role w rodzinie i przedstawiają sceny z ich życia. Nauczyciel chwali przede wszystkim te pomysły, które są oryginalne i dowcipne.

„FRANCUSKA POCZTA”

Duży karton, puszcza pocztą i kolejno wszystkie dzieci piszą do siebie coś miłego.

„KALIGRAM”

Są to słowa pisane w kształcie wyrażającym jego kształt.

Wyżej opisane zabawy, ćwiczenia mogą być realizowane podczas zajęć integracyjnych jak i fakultatywnych. Ich celem jest kształtowanie umiejętności wypowiedzenia i komunikowania się dziecka za pomocą różnych przekazów o charakterze niewerbalnym (gesty, mimika) oraz ćwiczenie zdolności twórczych w zakresie posługiwania się słowami.

LITERATURA

1. Hemmerling W., *Zabawy w nauczaniu początkowym*, Warszawa 1984.
2. Okoń W., *Zabawa a rzeczywistość*, Warszawa 1987.
3. Puślecki W., *Wspieranie elementarnych zdolności twórczych uczniów*, Kraków 1998, „Impuls”.

mgr BEATA SAFIN

NAUCZYCIELSKI BIULETYN METODYCZNY:

w latach 2004 - 2006 wydano następujące zeszyty metodyczne:

Numer publikacji:	Imię i nazwisko autora:	Tytuł publikacji:
01/2004	Małgorzata Smerda	Projektowanie i konstrukcja obuwia
02/2004	Ewa Jasińska	Modelowanie
03/2004	Małgorzata Tyczyńska	Praktyczna nauka zawodu
04/2004	Renata Żabicka	Przygotowanie czytelnice uczniów upośledzonych umysłowo z szkole zawodowej
05/2004	Urszula Szarek	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości o Afryce
06/2004	Joanna Dziwerek Jadwiga Kiljanek	Komputer – „Przyjaciel czy wróg dziecka”
07/2004	Małgorzata Ziółkowska Dorota Grabska	Święto Niepodległości
08/2004	Jolanta Grzywacz	Sposób obrazowania we fragmencie Księgi III „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza
09/2004	Barbara Siechowicz	Zwiedzamy najciekawsze miejsca i regiony Rosji
10/2004	Małgorzata Ziółkowska	Główne założenia integralnego programu profilaktycznego
11/2004	Renata Żabicka	Problemy podejmowania pracy przez wychowanków placówek specjalnych
12/2004	Mirosława Gołąbek	Wpływ telewizji na rozwój emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym
13/2004	Teresa Elżbieta Cis	Zasoby przyrody odnawialne i nieodnawialne
14/2004	Lidia Kliszc Grażyna Wasiak Radosław Starczewski	Test pomiarowy w zakresie „Pole elektryczne”
15/2004	Jan Bogdan Kępczyński	Rozwój sprawności motorycznej dzieci w okresie rozwoju osobniczego oraz sposoby oceny, pomiaru zdolności i umiejętności motorycznej
16/2004	Małgorzata Wiederek	Kształtowanie pojęć przyrodniczych w nauczaniu zintegrowanym
17/2004	Anna Swat	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach
18/2004	Ewa Dygas	Wychowanie przedszkolne dla pięcioletków
19/2004	Sylvia Pakulniewicz	Projekt jako metoda nauczania
20/2004	Anna Swat	Powtórzenie wiadomości z fizyki w gimnazjum w zadaniach część II
21/2004	Barbara Siechowicz	Konkurs wiedzy o Rosji
22/2004	Renata Janczyk	Dni zdrowia w naszej szkole
23/2004	Elżbieta Ciszewska	Metody twórcze w interpretacji Rudolfa Labana i Karola Orffa
24/2004	Lidia Ferensztajn	Agresja u dzieci – przyczyny i zapobieganie
25/2004	Ewa Drewniak	Dziwne zabawki – zabawy matematyczne
26/2004	Renata Tamborek	„Charakterystyka rozwoju umysłowego dzieci w wieku przedszkolnym,4 ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmu kształtowania pojęć”

27/2004	Katarzyna Brodowska	„Jak radzić sobie z agresją?” – cykl zajęć profilaktyczno – wychowawczych przeznaczony dla młodzieży z dysfunkcją intelektualną
28/2004	Katarzyna Brodowska	„Podmiotowość w kształceniu i wychowaniu młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim
01/2005	Anna Żyła	„Zajęcia plenerowe w klasach IV-VI”
02/2005	Joanna Łapczyńska	Sprawdzian badający kluczowe kompetencje z matematyki na początku klasy IV
03/2005	Anna Michalczyk	Scenariusz lekcji: the early history of Ireland – reading and speaking
04/2005	Edyta Gutowska	Wychowawcza rola zajęć terenowych w kształceniu ekologicznym
05/2005	Alina Szewczyk	Piosenki w nauczaniu języków obcych
06/2005	Joanna Łapczyńska	Rocznica Odzyskania Niepodległości
07/2005	Małgorzata Błach	Szkolny turniej ekologiczny z okazji Dnia Ziemi
08/2005	Ewa Dudek	Co powinien wiedzieć rodzic z zakresu współpracy ze szkołą w procesie kształcenia ucznia w klasie I - III
09/2005	Wacław Kamiński	Zbiorcze zestawienie pomiaru osiągnięć uczniów z matematyki w porównaniu z wynikiem egzaminu gimnazjalnego
10/2005	Agnieszka Stawińska	Działalność organizacji kulturalnych sportowych i rekreacyjnych w Radomiu. Ścieżka regionalna.
11/2005	Agnieszka Stawińska Elżbieta Rodakowska	Projekt interdyscyplinarny z języka polskiego i historii. Kultura baroku w Polsce i w Europie. Sarmatyzm jako rodzima formacja kulturowa.
12/2005	Bożena Kamińska	Ocena podręczników do nauczania biologii w gimnazjum w opinii nauczycieli.
13/2005	Bożena Kamińska	Ocena podręczników do biologii w gimnazjum w opinii uczniów.
14/2005	Iwona Molendowska Elżbieta Pączek	Program autorski: „Dobre rady Zdrówkoludka”
01/2006	mgr Marta Olejarczyk - Chmielewska	Terapia pedagogiczna jako rodzaj oddziaływań wychowawczych i dydaktycznych w pedagogice dzieci upośledzonych umysłowo.

Skład komputerowy: Agnieszka Piszczek

Redakcja: Zespół SDKO

Copyright by
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom – 2006.
Egzemplarz promocyjny i bezpłatny.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikacji tej bez zgody właściciela praw autorskich nie można kopiować, przedrukowywać i rozpowszechniać w całości lub fragmentach, łącznie z wykorzystaniem systemów przekazywania i odtwarzania informacji.
Powyższe zastrzeżenie nie dotyczy nauczycieli wykorzystujących publikację do własnego doskonalenia.

**Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Placówka o zasięgu ogólnokrajowym z wpisem do rejestru niepublicznych placówek
doskonalenia nauczycieli Mazowieckiego Kuratora Oświaty pod numerem
1/NPDN/2000.**

Adres do korespondencji:

Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych
Radom ul. Traugutta 61
tel. / fax (048) 340-24-40, tel. 340-22-18,
kom. 0 502 665 341, 0 600 884 774
[e-mail: sdk5@wp.pl](mailto:sdk5@wp.pl) www.sdk.edu.pl

Radom, dn.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana,
legitymująca się dowodem osobistym (*seria, numer*),
zamieszkała w (*adres*),
oświadczam, że jestem autorką przekazanych do publikacji materiałów
metodycznych pt.

.....
Materiały te udostępniam Studium Doskonalenia Kadr s.c. celem
opublikowania ich w Nauczycielskim Biuletynie Metodycznym.

.....
(*podpis*)

Wyrażam zgodę na umieszczenie mojej publikacji na stronie internetowej
Studium Doskonalenia Kadr Oświatowych: www.sdk.edu.pl.

TAK

NIE

.....
(*podpis*)